

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА

Схвалено Вченуою радою
Уманського НУС
(протокол № 6 від «14»

ЗАТВЕРДЖУЮ
Ректор Уманського НУС
О.О. Непочатенко
2016 р.

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО АКАДЕМІЧНУ УСПІШНІСТЬ
В УМАНСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ САДІВНИЦТВА

Умань – 2016

1. Загальні положення

Дане Положення розроблено відповідно до Закону України «Про вищу освіту» та з урахуванням основних принципів Болонського процесу з метою уdosконалення системи контролю якості знань здобувачів вищої освіти, стимулювання їх до систематичної, самостійної роботи, підвищення об'єктивності оцінювання знань та адаптації до вимог, визначених Європейською системою залікових кредитів (ECTS), особливостей кредитно-трансферної системи організації освітнього процесу.

Академічна успішність студентів – це підсумковий показник, який характеризує освітню діяльність вищого навчального закладу з підготовки фахівців, що відповідають вимогам стандартів вищої освіти та конкурентоспроможні на ринку праці.

Система оцінювання академічної успішності студентів – це сукупність організаційно-методичних заходів щодо перевірки та оцінювання знань, умінь і навичок студентів, набуття ними фахових компетентностей з метою раціональної організації освітнього процесу й управління якістю освітньої діяльності в Уманському національному університеті садівництва.

До основних завдань оцінювання успішності студентів належать:

- оцінювання результатів навчання (знань, умінь, навичок, інших компетентностей), набутих особою в процесі навчання за певною освітньою, освітньо-професійною, освітньо-науковою програмою та інформування студентів про якість досягнутих результатів;
- мотивація студентів до систематичної активної роботи впродовж усього періоду навчання;
- аналіз успішності та вплив викладача на процес самостійної роботи студентів і ефективність освітнього процесу в цілому.

2. Принципи організації контролю знань студентів

Контроль стимулює навчання та впливає на поведінку студентів. Спроби зменшити контроль в освітньому процесі призводять до зниження якості навчання.

Професійна направленість контролю обумовлена цільовою підготовкою фахівця. Студенти повинні знати зміст (що будуть контролювати), засоби (як буде здійснюватися контроль), строки та тривалість контролю.

Виховний характер контролю. Даний принцип проявляється в тому, що контроль активізує творче та свідоме відношення студентів до навчання, стимулює ріст пізнавальних потреб, інтересів, організовує освітню діяльність та виховну роботу. Контроль, який принижує особу, не може застосовуватися у навчальному закладі.

Систематичність. Систематичний контроль упорядковує процес навчання, стимулює мотивацію, дає можливість отримати достатню кількість оцінок, за якими можна більш об'єктивно оцінити результати навчання.

Всебічність. Ряд питань, які підлягають оцінюванню, повинно охоплювати усі теми та розділи.

3. Порядок поточного-модульного та підсумкового оцінювання знань студентів

3.1. Основні терміни, поняття та їх визначення в умовах кредитно-трансферної системи

Кредитно-трансферна система організації освітнього процесу – це модель організації освітнього процесу, яка ґрунтуюється на поєднанні модульних технологій навчання та залікових освітніх одиниць (залікових кредитів);

Заліковий кредит – це одиниця виміру навчального навантаження, необхідного для засвоєння змістових модулів або блоку змістових модулів.

Модуль – поіменована, цілісна, структурована та певним чином задокументована змістова частина освітньо-професійної програми підготовки фахівця, яка повинна бути засвоєна студентом шляхом реалізації різних форм освітнього процесу (аудиторні заняття, практика, курсова робота (проект), дипломна робота (проект), самостійна та індивідуальна робота, контрольні заходи).

Модуль – це навчальна дисципліна або її частина, група навчальних дисциплін, практика, курсова робота (проект), дипломний робота (проект) тощо.

Змістовий модуль – це логічно завершена частина теоретичного та практичного навчального матеріалу з дисципліни, яка містить у собі, як правило, декілька лекційних тем, практичних (семінарських) занять, лабораторних робіт, розрахункових завдань і т.д.

Поточно-модульний контроль (ПМК) – це один із видів контролю стану засвоєння знань та вмінь студента з модуля навчальної дисципліни. Поточно-модульний контроль включає оцінювання знань студента під час проведення практичних (лабораторних, семінарських) занять, виконання завдань самостійної роботи тощо і проведення модульного контролю (тестування, колоквіум, контрольна робота тощо).

Підсумковий контроль (ПК) – це контроль рівня засвоєння знань та вмінь студента з навчальної дисципліни, для якої навчальним планом передбачений екзамен.

З навчальних дисциплін, для яких навчальним планом передбачений залік, контроль рівня засвоєння знань та вмінь студента в цілому визначається за результатами поточно-модульного контролю.

Індивідуальний навчальний план студента (ІНПС) – це документ, за яким навчається окремий студент упродовж навчального року. Він містить перелік нормативних та вибіркових дисциплін відповідно до робочого навчального плану.

Самостійна робота студента (СРС) – це форма освітнього процесу у ВНЗ, що є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять. Навчальний час, відведений на СРС, регламентується ІНПС і рекомендується згідно вимог ECTS не менше 50 % загального обсягу трудомісткості навчання з дисципліни.

СРС складається із двох частин: перша частина – безпосередньо самостійна робота, друга частина – індивідуальні завдання.

Перша частина являє собою самостійне оволодіння теоретичним матеріалом програми навчальної дисципліни, який не передбачений в лекціях.

Друга частина передбачає написання рефератів, есе, виконання розрахункових, розрахунково-графічних, контрольних робіт, курсових робіт (проектів), перекладу, аналітичного огляду, презентації, аналізу практичних, проблемних ситуацій, підготовку результатів власних досліджень до виступу на конференції, участь в олімпіадах тощо.

Індивідуальні завдання видаються студентам у терміни, визначені робочою програмою навчальної дисципліни, та виконуються студентом самостійно за консультуванням з НПП.

Кількість годин на індивідуальні завдання виділяється із загальної кількості годин, відведених на самостійну роботу і визначається НПП.

Індивідуальні заняття організовуються в позаудиторний час за окремим графіком у формі консультацій з навчальних дисциплін.

Рейтинговий показник з дисципліни – це числова величина, яка дорівнює сумі набраних студентом балів під час вивчення та контролю знань з усіх модулів дисципліни за встановленою для даної дисципліни шкалою розподілу балів.

Шкала оцінювання знань студента встановлює взаємозв'язки між рейтинговим показником з дисципліни, національною шкалою оцінювання знань студента і шкалою оцінок ECTS.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види освітньої діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C	задовільно	
64-73	D		
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

3.2. Організація освітнього процесу в умовах кредитно-трансферної системи

Освітній процес в Уманському НУС здійснюється в таких організаційних формах: навчальні заняття, самостійна робота, практична підготовка,

контрольні заходи.

Основні види занять, що входять до складу змістових модулів: лекція, лабораторне, практичне, семінарське заняття, індивідуальна та самостійна робота студентів.

В основу рейтингового оцінювання знань студента закладена 100-балльна шкала оцінювання (максимально можлива сума балів, яку може набрати студент за всіма видами контролю знань з дисципліни з урахуванням поточної успішності, самостійної роботи, виконання індивідуального навчально-дослідного завдання (ІНДЗ), науково-дослідної роботи та інше).

З дисциплін, для яких навчальним планом передбачено проведення підсумкового контролю (екзамену) на поточно-модульний контроль виділяється 70 балів, на підсумковий контроль – 30 балів. З дисциплін, для яких підсумковий контроль передбачено у формі заліку, на поточно-модульний контроль виділяється 100 балів.

З навчальної дисципліни, яка вивчається 2 і більше семестрів, за наявності підсумкового семестрового контролю (екзамен, залік) поточна успішність у кожному семестрі оцінюється в межах від 0 до 100 балів.

Бали за відвідування занять не враховуються.

Розподіл і затвердження за кожними видом роботи балів поточно-модульного контролю здійснює кафедра за пропозицією НПП.

Кількість балів, що припадає на поточно-модульний контроль (100 або 70 балів), розподіляється відповідно за змістовими модулями відповідно до їх кількості і змісту згідно з робочою програмою навчальної дисципліни.

У межах кожного змістового модуля кількість балів розподіляється за темами, за різними видами освітньої діяльності студента.

Ціна кредиту ECTS для напрямів підготовки складає 30 академічних годин. Стандарти та інші нормативні документи галузі вищої освіти, які розраховані в експериментальних кредитах ECTS обсягом 36 годин, перераховуються в кредити ECTS шляхом множення кількості облікованих годин на 5/6 без зміни кількості кредитів (Лист № 1/9-119 від 26 лютого 2010 року «Про методичні рекомендації щодо запровадження Європейської кредитно-трансферної системи та її ключових документів у вищих навчальних закладах»).

Кількість змістових модулів з дисципліни рекомендується визначати з розрахунку: один змістовий модуль на 0,5 – 1 кредит ECTS.

У межах змістового модулю кількість балів може розподілятися (за вибором кафедри) за такими видами освітньої діяльності студента:

- усна відповідь на колоквіумах, практичних, семінарських заняттях;
- виконання лабораторних робіт і підготовка відповідних звітів;
- підготовка рефератів, доповідей;
- розв'язання практичних завдань;
- самостійна робота із змістового модулю, тощо.

Система оцінювання знань студента розробляється з кожної навчальної дисципліни відповідною кафедрою самостійно з урахуванням вимог цього Положення.

Для кожної навчальної дисципліни кафедра розробляє як складову навчально-методичного комплексу дисципліни відповідну таблицю «Розподіл балів при оцінюванні знань з навчальної дисципліни».

3.3 Організація й порядок проведення поточно-модульного та підсумкового контролів

Загальний порядок оцінювання знань студента за кредитно-трансферною системою, порядок розподілу балів, форми та види завдань, критерії оцінювання знань тощо дляожної навчальної дисципліни доводяться НПП до відома студентів на початку навчального семестру.

Поточно-модульний контроль передбачає перевірку стану засвоєння визначененої системи елементів знань та вмінь студентів з того чи іншого модулю.

При контролі систематичності та активності роботи студентів під час занять оцінюванню в балах підлягають: рівень знань, необхідний для виконання практичних і лабораторних робіт; повнота, якість й вчасність їх виконання та результати захисту; рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на практичних і семінарських заняттях; активність при обговоренні питань, що винесені на семінарські (практичні) заняття; результати експрес-контролю тощо.

При контролі виконання індивідуальної роботи, яка передбачена робочою програмою навчальної дисципліни, оцінюванню в балах підлягають: виконання типових розрахунків, розрахункових, розрахунково-графічних робіт; самостійне опрацювання тем в цілому чи окремих питань; написання рефератів, есе; підготовка конспектів, навчальних чи наукових тестів; переклад іноземних текстів, підготовка реферативних матеріалів з публікації тощо.

Курсові роботи (проекти), звіти про проходження навчальних і виробничих практик вважаються заліковими кредитами, які оцінюються в межах від 0 до 100 балів включно.

При виконанні модульних (контрольних) завдань оцінюванню в балах підлягають теоретичні знання й практичні уміння, яких набули студенти після вивчення певного змістового модуля. Поточно-модульний контроль може проводитись у формі тестів, відповідей на теоретичні питання або розв'язання практичних завдань під час проведення контрольних робіт, виконання індивідуальних завдань, розв'язання виробничих ситуацій (кейсів) тощо.

Результати поточно-модульного контролю виставляються в журналах обліку роботи викладачів.

Повторне складання модульних контрольних робіт та індивідуальних завдань на вищу кількість балів дозволяється, як виняток, з поважних причин за погодженням НПП, який читає дисципліну, з дозволу декана факультету до початку підсумкового контролю (екзамену).

У разі невиконання певних завдань поточного контролю з об'єктивних причин, студенти мають право, з дозволу лектора за поданням НПП, скласти їх до останнього лабораторного, семінарського або практичного заняття. Час і порядок складання визначає НПП.

Знання студента з певного змістового модуля вважаються незадовільними,

якщо сума балів за час його поточної успішності і за модульний контроль складає менше 60 відсотків від максимально можливої суми за цей модуль. В такому випадку можливе повторне перескладання змістового модуля у терміни встановлені НПП.

Рейтингова сума балів з навчальної дисципліни після складання модулів та підсумкового контролю виставляється як сума набраних студентом балів упродовж семестру та балів набраних студентом на підсумковому контролі.

До підсумкового контролю допускаються студенти, які виконали всі завдання, передбачені для даної навчальної дисципліни і за рейтинговим показником набрали не менш як 35 балів.

Якщо у підсумку студент отримав за рейтинговим показником оцінку «FX», він допускається до повторного складання підсумкового контролю з дисципліни. Студент, допущений до повторного складання підсумкового контролю зобов'язаний у терміни, визначені деканатом, передзати невиконані (або виконані на низькому рівні) завдання поточно-модульного контролю і скласти підсумковий контроль. Рейтинговий показник студента з навчальної дисципліни при цьому визначається за результатами повторного складання підсумкового контролю і не впливає на загальний рейтинг студента.

У разі отримання студентом за рейтинговим показником оцінки «F», він повинен пройти повторний курс вивчення цієї дисципліни упродовж наступного семестру (навчального року) за графіком, встановленим деканатом. Бали, отримані студентом при вивченні дисципліни у попередній період, анулюються.

У випадках конфліктної ситуації за мотивованою заявою студента чи викладача деканом створюється комісія для приймання екзамену (заліку), до якої входять: завідувач кафедри (провідний викладач) і викладачі відповідної кафедри, представники деканату, студентської ради та профспілкового комітету студентів факультету.

4. Порядок ліквідації академічної заборгованості

Академічною заборгованістю вважається заборгованість, що виникла у студента в результаті відсутності атестації або одержанні незадовільної оцінки (FX та F) за результатами підсумкового контролю знань.

Студентам, які мають з дисципліни оцінку «не зараховано», одержали на екзамені від 35 до 59 балів (незадовільно з можливістю повторного складання), були недопущені або не з'явилися на екзамен, дозволяється під час канікул до початку наступного семестру ліквідувати академічну заборгованість відповідно до графіку ліквідації академічної заборгованості.

Графік ліквідації студентами академічної заборгованості має бути вчасно складений деканатами і доведений до відома НПП, які братимуть участь у цій процедурі, та узгоджений з графіком їхніх відпусток.

Повторне складання екзаменів допускається не більше двох разів з кожної дисципліни: один раз НПП, другий – комісії, яка створюється деканом факультету.

Оцінка, отримана студентом у результаті другого перескладання екзамену, є остаточною.

Результати ліквідації академічної заборгованості (загальна оцінка з дисципліни) заносяться у відомість.

Якщо студент отримав більше двох незадовільних оцінок з дисциплін, він підлягає відрахуванню з університету за невиконання навчального плану.

При переведенні та поновленні до університету студентів, які не навчалися за кредитно-трансферною системою, оцінки, одержані ними, переводяться у шкалу ECTS та 100-бальну шкалу відповідно до «Шкали оцінювання» за мінімальними значеннями.

Якщо студент не погоджується із кількістю перерахованих балів, він може за заявою повторно скласти відповідну форму контролю спеціально створений комісії.